

G A Z E T A

DE TRANSILVANIA.

AN 8 L

(KŌ PREANALTA VOIE).

AL VI-LEA

N^{ro} 34.

Brashov, 29. Aprilie.

1843.

Трансильванія.

Брашов. Съмезтъ дн 1/3. Майъ а. к. ва сосі аичі въселенція Са преосфинцитѣ епископ ал католичіор Ніколае Ковач де Тѣшна д. Въселенція Са аѣ хотѣрѣт а фаче о визитаціе каноническѣ атѣт дн Брашов, кѣт ші дн партеа чеа маі маре а Съксімеі, кѣ каре прілеж ва ампертѣши тайна сфзнтѣлѣ мѣр, дѣнѣ Рѣтѣлă кісерічії апсене, тѣтѣлор прѣнчїлор ші ерекѣцілор, карїі пѣнѣ анѣма н'аѣ прїемїт ачѣстѣ сф. тайнѣ, ші ва черчѣта ші старѣа инкожѣлор трїбѣлѣ ші гїмн назіалѣ дн тот локѣлă ѣнде ва аѣнѣче.

Астрія.

Вїена, 26. Априліе. Маїестатеа Са к. к. ші апостолеаскѣ сѣ анѣрѣ а днѣмї пе про дїректорѣлă ші канонїкѣлă дела Орадїа маре де леѣеа романо-католикѣ Міхаїа Фогарашї де абат а сф. Врїдіе.

Chronica.

РѢСІА ші ПОЛОНІА. Дела хотѣрѣ, 14. Априліе. Неащептѣта кіемаре ла Ст. Петерсѣврг а принѣлѣлѣ Паскевїч аѣ фѣкѣт о им прїеіе маре дн Варшавїа; пе тоатѣ антѣмплареа, трѣбѣіе сѣ фїе чеа мотиве марї ла мїжлок. ѣнїі зїк, кѣ потїкнїреа комерцїалѣ ші а инѣстрїеі дн Полонїа токма пе времеа, кѣндă кѣцїетѣ монарѣлă а черчѣта ачѣстѣ царѣ, ар фї прїчина чеа де кѣпѣтїне а кіемзрїі ачѣлѣ вѣрѣат вѣкїѣ; ацїі дн контрѣ, тот темѣйѣлă ла афлѣ дн мїшкѣрїе мїлітаре, каре ера сѣ сѣ факѣ ѣна дн партеа провинцїлор дела дѣнѣре, їар чеаалатѣ дн Кавкас. Дѣнеа дн тѣіе лї скѣпѣ, дѣнѣ кѣм вѣзѣрѣлă дн Нр. трѣкѣт, кабинетѣлă астрїак прїн а прѣвїерѣа са ла поартѣ, дн ѣрма кѣрїа еа трѣбѣ сѣ анѣѣплече ла черѣрїе мѣскалѣлѣ, прїн ѣрмаре, нѣдеждїе солдацилор дорїторї де фон сѣ нїмїчїрѣ кѣ тотѣлă дн партеа ачѣста. їар чеаалатѣ мїшкѣре, ла кареа нѣ пре

аѣ воїе нїчї дѣмнеалор мѣскалїі а мерѣе, ле стѣ ачїанте. Супре ачѣст скон сѣ антрїеск рѣгїментѣле дн тот кїнѣлă. Нїмїк ар пѣтеа фї маї вїнебенїт гѣвѣрнѣлѣ рѣсѣк дн мїнѣтѣлă ачѣста, де кѣт сѣвѣршїреа ѣнѣі асеменеа рѣсѣрїѣ пѣстїіторїѣ де оаменї, каре аѣ амперѣкат чеде маї мѣлте антрепрїндѣрї але мѣскалїлор атѣт дн азонтрѣ, кѣт шї дн афарѣ антрѣн кїп че нѣ лесне ар пѣтеа креде чїнева. Кабїнетѣлă дн Ст. Петерсѣврг ш'аѣ антрѣтат тоатѣ аѣареа а мїнтѣ асѣпра четѣцїі перѣона Некїнг. а нѣмїт чеаркѣ Рѣсіа акѣм а трїанте о кѣтѣцїе фоарте ансемнатѣ де пѣнѣрѣ аколо, фїндă кѣ ачѣеа сѣ кѣвѣтѣ фоарте вїне, прїн ачѣста чеаркѣ еа а'шї пѣстра о вѣзѣ дн контрѣ енглѣзїлор; дн каре прїчїнѣ фабрїчїе, каре продѣк нѣмїта пѣнѣрѣ шї каре сѣ афла ачїанте де ачѣста дн Полонїа, їар акѣм де кѣцїва ані дн мїжлокѣлă Рѣсіеі, сѣнт дн чеа маї маре ачївїтате. — Дїферїнѣеле рѣліцїоасѣ антре ачѣстѣ пѣтере маре шї антре патрїарѣлă Ромѣі ашї їаѣ пе зї че мерѣе о позїціе маї нѣѣроасѣ.

СѢРБІА, дела марѣнїі, 10. Априліе. ѣн семнѣ, кѣмкѣ кѣвѣа Сѣрбїеі сѣ апронїе кѣтре сѣѣршїт, есте шї антѣарчїреа дн патрїе а мѣлѣтор фамїлії че ера прївѣцїте прїн ѣнгарїа. — Нѣ пѣтем трѣче кѣ вѣдѣреа кѣрїозѣлă рѣспѣне че л'аѣ дат гѣвѣрнѣлă сѣрѣск де акѣм ла мїтрополїтѣлă Сѣрбїеі анѣме Пѣтрѣ, каре ш'аѣ черѣт воїе дела ачѣл гѣвѣрн а ешї дн царѣ са ла вѣї ѣнде ва: „Стѣї дн царѣ, кѣчї че ам фѣрт де нѣрѣѣнѣ, де нѣрѣѣнѣ вѣм шї мѣнка.

ПОРТУГАЛІА. О Анцїїнцаре дела Гїбралтар аѣ адѣс пе тоатѣ дїсакона дн чеа маї маре мїшкѣре. Корабїа гѣвѣрнѣлѣ нѣмїтѣ „Уесар“ аѣ фост токмїтѣ сѣ еспоарте рокї де галѣрїї ла Ангола, кареа аѣ шї вѣслат дн 23. Дѣкемѣрїе кѣтре локѣлă мїнїт. ѣн ерїг енглїзїск кѣ 10 тѣнѣрї, каре аѣ антѣанїт о о вѣзѣ фѣкѣнѣ сїмне пїнтрѣ аѣѣторїѣ, шї грѣвї супре скѣпарїе. дн корабїе сѣ афла трїе сѣлте осѣндїцї, антре карїе ера шї фемї мѣлте, ба шї ацїі пасажѣрї (кѣлѣторї)

дипларм ел ан нвтерга леуи, кз прин-
цип ш кз принцепа ар фи легаці ан кве-
торіе 8на кз алтла. Испрвкнд8се ш інк-
нтрале, а8 порніт антреага ад8наре кзтре
капелз, 8нде епіскоп8ла дела Рер8ала ле д8ад8
вінек8взнтареа преоцескз.

Ан времеа кзнд челе маї м8лате ж8рнале
прівіа ан ка8са Сербіеї 8н н8ор амеріну-
торі8 де времеа граа пе орїзон8ла діпломатїк,
са се іспрвкї ф8рз а фаче че8а се8омот аша
маре. В чеа маї маре рзтзчїре а вріде, к8мкз
88сіа ар фі червот рвв88ареа принц8сі Мї-
хаїл. Ва а8 протестат ан вонтра алеврії
прінц8ла8ї Георгїевїч н8маї пентр8 кз ача
алевере н8 с'а8 ф8к8т ан анцелес8ла тракта-
т8а8ї дела Б8к8реції, каре статорнїчеше ар-
пт8рїле цар8а8ї де протїктор. 8на дїн хо-
т8рїрїле ачест8ї трактат с8нз антраколо,
ка алевріле прінцілор ан Сербїа сз се факз
прїн конф8нт8їреа Нотабілілор, каре ла ан-
т8мплареа к8 Георгїевїч н8 с'а8 пзїт. Дечї,
а8пз че а8 пзшїт ла черкїле р8сіеї шї ача
н8тере, кареа ан прїчина Сербїеї а8пз р8сіа
се паре а фі маї апроапе антерїсатз, кабі-
нет8ла де ачї шї к8 чел енглезеск
8рмзнд пїада ачеста, а8 спрїжі-
нїт 8нїте к8 тоате челе8а8те п8-
терї мари протестациа р8сіеї, а8пз
каре Сарїм в8ффендї, а8 м8ацзміт ан н8-
мел8 с8їтан8н8ла ла д. де Б8тенїсф, пентр8
к8 ачела н'а8 трїміс скріеодареа алкзт8їтз
ан кїп де респ8н8с' ла амперат8ла Нїколае.
Ок8рт, Дїпломациа а8 8рмат с8сїнереа 8н8ї
прінціп, їар н8 інтерес8ла спеціал а 8нїї фа-
міліеї с8ре пзїсїреа алтїа, мзкар к8 е
де мїраре, к8м де н8 а8 апзрат нїчї 8на
дїнтре еле с8сїнереа ачел8ї прінціп8 каре
е пентр8 дїгнїтатеа моценїтоаре а прінцілор,
шї каре ар фі атзт де їмпортант пентр8 пз-
їреа р8нд8а8ї в8н8 шї а лїнїшї де с8ше.

Ф о і ш о р.

Арістокрація шї бісерїка.

Ан 8на дїн колоанеле ачест8ї ж8рнал
атїнсесерзм антребареа, каре націе с'а8 п8т8т
дїн векїме шї каре се поате н8мї асгззї маре, к8
каре прїлем8 ам арзтат, кз прївїнд ла челе
трек8те, афлзм с8н88р пе романї шї кз8тзнд
ла челе де фачз шї се ївек сїн88рї енгле-
зї к8 ачеле ан8шїмї, че карактерїсезз пе
с' націе маре. Фїене їертат ак8м а пзшї
маї анколо к8 ачелстз а8т8раре антре енг-
лезї шї романї, кз8тзнд пентр8 ам8ндоз
пзрїле ан8шїмї де с8ше, каре а8 аж8тат
шї ла 8на шї ла алта сз аж8н8з ла мзрї-
меа са пзмзнтескз. П8нт8рїле челе маї де
ф8н8те пентр8 о асемзнаре шї потрївїре се
аратз ан полїтіка лор констїт8ціе, кареа ла

ам8ндоз а8 ф8ет к8 то8ла арістократїкз
сефел, ан кзт їсторїа л8мїт н8 поате про-
д8нї алт че8а лор асеменеа. Б88рїї енглезїлор
се пот пе дрепт асемзна к8 аша н8мїцїї
„патрес" а романїлор; еї н8 а8 маї п8цінз
н8амзнз ан сгват де кзт к8м а8га ачїта
— „8н сенат де крїт;" кзчї дїн мїжлок8ла
лор се алег конесалїї, (прїмармїнїстр8ла), едіалїї
(мареле вїстїер), прок8раторїї провинцілор
(88вернер8ла дела Канада, шї генерал88верне-
р8ла дела Індаї), повзцїторї8ла оастей шї тоцї
офїцерїї чей де кзпетенте ан царз. Аша шї
к8 кзлзречїї романїлор се потрївеше о пласз
дїн б88рїї енглезїлор, ан сф8ршїт тоате
трїпчеле че се афла ла романї пзнз ла по-
пор8ла де р8нд, се афлз азї ла енглезї. 8ор-
зїї енглезїлор токма аша де с8е сгас8 песте
попор8ла де р8нд к8 авїреа, ваза шї семенїа;
к8м сгта ла романї патриції шї сенаторїї.
Н8 шї8, де се маї афлз вр'о царз, ан кареа
сз фїе прескрїсе р8гзчї8нї пентр8 б8їрїме ка
ан в8нглїтера, 8нде, а8пз че се зїче естенїа
пентр8 крїт8 шї пентр8 епіскопї, апої се
адогз: „Дзр8їеше доамне к8 анцеленчї8не,
прїчепере шї хар пе лорзїї сфат8а8ї шї пе
тоатз б8їрїмеа, р8гзм8те, а8зїне доамне!"
Ачесте р8гзчї8нї доведек, кзт де маре сїм-
патїї афлз б8їрїмеа арістократїкз ла енг-
лезї. Ан8шї прїнциї нострїї се мїрз, кзнд
в8д ан в8нглїтера атзта п8тере а д8х8а8ї
арїстократїкз че с8флз песте тоатз цара. Ла
ної естє о лїнїе деспзрїцїтоаре антре нобїа
шї менобїа (коїер шї некоїер); ачелстз лїнїе
о фаче нащереа, прїн 8рмаре, песте ачеста а
трече естє к8 неп8тїнцз, кзчї нїме н8'шї
поате да алцї пзрїнциї шїешї де кзт карїї
їа8 ав8т. Нобїалїї нострїї ашї цїн8 тот пї-
к8р8ла де с8нче дїн коаче де лїнеа ачеста,
анкзт нїмїк н8 трече дїн коло, ка сз маї
анпрїше сїмцїрї арістократїче антре мено-
бїалї. Менобїа8ла, че е дрепт, се пофтеше
дїн коло, шї неп8тзнд трїче, анчепе а ба-
жокорї пе нобїа шї пе тот че е арістокраціе.
Анцеленцїї н8'шї фак нїмїк дїнтр'ачеста,
еї прївек ла менобїалї ка ла семенїї сїї, їар
пе арістокраціе о п8н ла о парте. 8н но-
бїа8 ла ної, фїе кзт де сзрак, лїнеїт шї
тїкзлог, ел н8'шї перде їдеа са чеа семенїацз:
„е8 сзнт нобїа8" шї ф8а8ла к8 ачеста, прї-
веше ла менобїа песте 8мерг, ка ла 8н8ла че
е маї де жо8 декв8т ел. Ан в8нглїтера ачеста н8
мерче аша, шї ачї се прївїше ф8арте м8лат
ла нащере, дар пе лзн8з ачеста се їа8 ан
взгаре де сїамз шї абереа, карактер8ла морал
шї полїтїк, арегзторїа шї ваза с'а8 а8торї-
татеа. Трїпчеле нащерїї н8 сзнт аша дїс-
пзрїте прїн лїнїе де фїр, чї се аместекз
8на ан алта. Нобїалї сзнт н8маї фїчїорїї
чей антзї8 нзск8цї дїн пзрїнциї к8 тїта8.
Тїлаалцї фїчїорїї трек ла менобїалї, а88кзнд,

ла ачеція сімціріае сале чеае арістократиче, дріптва анос де нобіа шіа пестраязь. Ві нх сзнт боіері, сзнт анос рѣдіці кѣ ачеція. Асфеліѣ де оамені ної н'авіам. Чіне се поате ла ної азѣда кѣ є рѣдіт кѣ графѣла саѣ кѣ баронѣла ачеста саѣ ачела, де кѣмба нѣ є ші єл барон ші граф? Ан Внглітера мерѣе аз-крѣла ан прівіреа ачеста токма ка ші ла о пірамідѣ, анчепзна дела чеа маї де жоє павѣс се сѣіе пзнѣ ла лорд. Да ної дін контрѣ, тоатѣ соціататеа се диспарте ан доѣ, ан-токма ка ші ѣн рѣѣ, че прін о рѣдікѣтѣрѣ де нзсіп се диспарте ан доѣ пзрці. Арістокрація Внглітерії ажѣтѣ ла ѣвіреа на-ціії ан пѣтіре, єл нѣ хрѣнеще азѣѣла де парѣіаѣ чі ла анѣдѣшѣ. Арістокраціії ачї сзнт павѣкѣці ла тот попорѣла, ан време че ан алте цзрї арістокрація є пеатра сканда-лії. Ѣрзітоареа а атѣтор десієнзрї непавѣкѣте. Ѣѣ че ѣѣѣрїнѣѣ шїі арѣнкѣ єнглеѣѣла боіерїт пе фїї сѣї чеї маї тінерї ан маѣла попорѣлаѣ ненобіаѣ: кѣ ачелашї ѣѣѣрїнѣѣ прїімеѣше єл шї пе ненобіаѣла кѣ калїтѣці ан міѣлокѣла сѣѣ, пе каре ла амалгамеаѣѣ нѣмаї де кѣт. Віаѣелам ла 4. деодатѣ аз фѣкѣт 60 де пеерї (нобіаї) шї ачеліа аз фост кѣ време токма аша де єѣнї лорзі, ка шї чеї дін фамілії векі. Нобіаїмеа єнглеѣѣскѣ нѣ о веї аззі ворєїнда, кѣ Сір Р. Пеєл аз фост павєєїѣ, шї єл пе ѣн Піт че аз фост дін о фаміліє неавѣтѣ, лаѣ азгат сѣ ажѣнѣѣ ла кѣлмеа дрегѣторїі-лор пѣвалче, антокма ка пе ѣн Канїнг че аз фост фїѣла ѣнѣї торкѣторїѣ де єѣмбєк. Ачеста о прїчєп єнглеѣѣї маї бїне де кѣт романїї, карїї нѣ се пѣтеа хотѣрѣ сѣ ласє оаменїлор чєлор ної дакѣ нѣ поарта дескієсѣ, чеа пѣцін о ѣѣѣѣѣ пе дін дѣрѣпт, прін кареа сѣ ажѣнѣѣ ла дрегѣторїї кардінале, чї шїі аѣа пе оаменїї чеї марї маї кѣ сєамѣ нѣмаї дін статѣла кѣлѣрецілор, пзнѣ кѣнѣ фѣѣѣрѣ рєстѣрнації прін трїєѣнїї попорѣлаѣ. Пѣтереа політїкѣ єра ла романї ампрєѣнатѣ кѣ баѣа преоѣєаскѣ, шї антр'ачеста анкѣ ле сєамѣнѣ лор єнглеѣѣї. Аѣѣрїї ла романї єра тотдодатѣ шї консѣлаї, шї єѣрѣації чїї маї ананїтації ан дрегѣторїїле політїче, нѣ-ѣѣа адєєорї азпѣз понтїфікат, азпѣз кѣм се анѣѣмплаѣ шї ан Внглїтера, ѣнде фїїі лорзілор се бат азпѣз єпієкопїї. Ампрєації романїлор аз фост маї пе ѣрмѣ шї маї марїї попїлор, прєкѣм се зїче шї реѣїна Внглїтерїї ан зїоа де азї апѣрѣѣтоареа кредїнѣї. Ан тоате тѣрѣѣрѣрїїле романїлор єра амєстєкѣтѣ рєліѣїа: ан тоате рєволѣціїле єнглеѣїлор аз ѣѣкѣт рола чеа маї дін тѣїє преоцімєа шї рєліѣїа. Тоате анѣѣмплаѣрїїле чєлє марї ан Внглїтера аз деоѣѣбїте рѣѣѣѣѣнї, аша ан анѣла ачєста саѣ алѣѣтѣїт о рѣѣѣѣѣне пен-

тѣѣ ієпрѣѣїле фѣѣѣѣ ан Кїна шї ан Індїа. Тоате ачєстєа аѣєа лок шї ан Рома веке. Романїї прїїмеа ан сѣнѣла лор пе тоці аз-мнєѣїї попоарєлор анвїнєє, ачєстєа о фак шї єнглеѣѣї, сѣѣрїнда ан царѣшї тот фєліѣла де рєліѣїї анкѣ шї пе а ѣнїтарїлор.

Пєнтрѣ фолоѣѣла де оѣѣєе провєнїто-рїѣ дін інстїтѣтѣрїїле де асіѣѣранѣѣ.

(Дін ѣѣрналѣла діодѣлаѣї азѣтрїак №. 29 дін 9. Апрїліє 1842.)

Да мѣлїї дін чєтїторїї нострїї лї сє ба пѣрєа азѣрѣ кѣ аневоїє де крєѣѣѣт, кѣмкѣ пѣ-гѣѣєлє прїчїнѣїте прін фок ан анѣла 1841 шї павѣїте де кѣтре к. к. соціатате асієѣ-ратрїѣѣ ѣєнералѣ азѣтрїако-їталїкѣ с'аз сѣїт ла 1207, шї сѣѣма павѣїлор аз фѣкѣт ѣн нѣмѣѣр де 549,763, фр. 43 кр. фїїнда кѣ сє парє маї а фї кѣ непѣтїнѣѣ, ка антр'ѣн нѣмѣѣр де шї мѣрїшор де партїде асіѣѣрєтє ансѣ тотѣшї мѣрїїнїт, сѣ сє іѣѣєаскѣ ан време де ѣн ан атѣтеа павѣѣє, шї ка інстїтѣтѣла сѣ ле поате ѣачє де лок деспѣѣѣѣрєа кѣ деплїнѣ азѣратєѣѣѣ, фѣрѣ ка сѣ і сє кѣтрїєре старєа фїнанціалѣѣ, чї анкѣ сѣ і сє ананїтєѣ. Ансѣ ачєт' азѣрѣ анѣѣмплаѣт поате сѣ доѣѣїаєкѣ деспрє мѣлат антїнєа актївїтате ан фєліѣрї де рамѣрї алє асіѣѣранѣї шї де-спрє скопѣлаѣ амѣѣѣрєа ампрєрїє а прї-мєѣдїїлор кѣ каре с'аз ансѣрчїнат, прївїн-дѣєе ачєстєа тотдодатѣ шї де о ѣрмарє а анкрєдєрєї, пе каре о пот ансѣфла рєлѣѣїїлє чєлє фаворїєїтоаре шї прївєгїтоареа дірєкѣїє а ачєстѣї інстїтѣт.

Кѣ тоате ачєстє, пе кѣт сѣнт де дєєє пїлѣєлє деспрє о ажѣѣторїнѣѣѣ гравєнїкѣ, каре о прїїмєєк нєнорочїції прін асіѣѣрєре пе лѣнѣѣ о павѣѣѣ неансѣмнатѣ, че сє чєрє спрє ачєт' скоп: пе атѣѣа сѣнт маї пѣцінї азпѣз про-порѣїє, — прєкѣм сє вєдє дін ѣрмѣѣтоареаѣ анѣѣмплаѣрїї — карїї чєаркѣ а сє пѣзї прін асіѣѣрєре де павѣѣє; азѣрѣ, каре трєѣѣїє сѣ анстрѣїнїѣє де тот пе антрєпрїнѣѣѣторїї ачє-стѣї інстїтѣт.

Кѣтє павѣѣє нѣ ѣачє фокѣла шї трїєнє-тѣла ла тоате статѣрїїлє! антр'ѣн мїнѣт сє поате лїпєї омѣла прін а са саѣ прін а а-тѣїа нєѣѣгарє де сєамѣ орї шї прін пѣтєрєа де сѣс, де зїдїрїлє, продѣѣѣтєлє шї вїтєлє сале, нєгѣѣѣѣторїѣла де марфа са, мєѣѣєрѣла де інстрѣмїнтєлє шї артїстѣла де азѣѣѣрїїлє сале, кѣ ѣн кѣѣѣнѣт, фїє каре, фѣрє єсчєнїїє, бога-тѣла ка шї сѣѣрѣѣла поате вїнї ан старє а сє пѣѣѣѣї де аѣєрє, де мобїлії, де амєрѣѣѣ-мїнтє, ба шї де стрѣїлєє сале де пат. (Єл ѣрма.)